

Õiguskantsler

Julia Lashina
Narva Linnavolikogu Kantselei
narvavk@narva.ee

Teie nr

Meie 19.06.2023 nr 14-1/230891/2303297

Volikogu komisjonide töökeel

Lugupeetud Narva Linnavolikogu Kantselei juhataja

Küsisite, kas volikogu komisjoni koosolek võib toimuda osaliselt eesti keeles, kui kõik komisjoni liikmed on vene keelt kõnelevad inimesed ja komisjoni koosolekust ei tehta otseülekannet. Seejuures on komisjoni koosolekute protokollid ja muud dokumendid vormistatud eesti keeles.

[Eesti Vabariigi põhiseaduse](#) § 6 kohaselt on Eesti riigikeel eesti keel. Põhiseaduse § 52 lõige 1 sätestab, et riigiasutuste ja kohalike omavalitsuste asjaajamiskeel on eesti keel. Sama paragrahvi lõikes 2 on öeldud, et paikkondades, kus elanike enamiku keel ei ole eesti keel, võib kohalik omavalitsus seaduses sätestatud ulatuses ja korras kasutada sisemise asjaajamiskeelena selle paikkonna püsielanike enamiku keelt. Asjaajamisena põhiseaduse mõttes tuleb mõista igasugust ametlikku suhtlemist ning ametlike dokumentidega seotud tegevusi, aga ka koosolekute ja istungite pidamist.¹

Keelekasutust kohalikes omavalitsustes reguleerib täpsemalt [kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse](#) (KOKS) § 41. Selle paragrahvi lõige 2 sätestab, et volikogu ja valitsuse istungid toimuvad eesti keeles. Volikogu komisjone viidatud paragrahvis eraldi ei nimetata, kuid see pole ka vajalik. Nimelt on paragrahvi 1. lõike esimese lause kohaselt asjaajamiskeel kohalikes omavalitsustes eesti keel. Ka [Narva linna põhimääruse](#) punkt 1.9 viitab asjaajamiskeele puhul KOKS § 41 lõigetele 1 ja 2.

Võõrkeelte, sealhulgas vähemusrahvuste keelte kasutamise kohalikes omavalitsustes sätestab [keeleseadus](#) (KOKS § 41 lg 3 lause 1).

Omavalitsusüksuses, mille püsielanike enamiku keel ei ole eesti keel, võib kohaliku omavalitsuse sisemise asjaajamise keelena selle kohaliku omavalitsuse volikogu ettepanekul ja Vabariigi Valitsuse otsusel kasutada lisaks eesti keelele omavalitsusüksuse püsielanike enamiku keelt (keeleseaduse § 11). Vabariigi Valitsuse selline luba kehtib kuni asjaomase volikogu volituste lõppemiseni (KOKS § 41 lg 3 lause 2). Kui vald või linn on niisuguse loa saanud, võivad volikogu ja valitsus otsustada tõlkida enda töö osaliselt või täielikult vähemusrahvuse keelde. Narva Linnavolikogu pole Vabariigi Valitsuselt sellist luba saanud.

¹ Vt N. Parrest. Paragrahv 52, kommentaar 2. – Ü. Madise jt (toim). Eesti Vabariigi põhiseadus. Kommenteeritud väljaanne. Viies, parandatud ja täiendatud väljaanne. Tallinn: Juura, 2020, lk 591.

On väljaspool kahtlust, et kohaliku omavalitsuse sisemise asjaajamise keel hõlmab ka asjaajamist volikogu komisjonides ja eestseisuses. Seejuures ei ole oluline, mis rahvusest volikogu komisjoni liige on, ega ka see, kas komisjoni koosolekud on avalikud või kinnised, kas neist tehakse ülekanne jne. Enesestmõistetavalt ei reguleeri seadus seda, mis keeles suhtlevad volikogu ja selle komisjonide liikmed väljaspool ametlikku asjaajamist.

Volikogu komisjonidesse (v.a revisjonikomisjon – vt KOKS § 48 lg 2 lause 1) võivad kuuluda ka inimesed, kes ei ole volikogu liikmed. Kui volikogu komisjoni töösse on väljastpoolt volikogu kaasatud valla- või linnaelanik, kes eesti keelt piisavalt ei valda, ei välista keeleseadus ega KOKS ka tõlgi kasutamist. Komisjoni koosolekuid tuleb juhtida ja need läbi viia siiski eesti keeles ning koosoleku protokollid, otsused ja muud dokumendid peavad olema vormistatud eesti keeles.

Volikogu komisjoni töös kasutatava tõlketeenuse rahastamise kohta võite lähemaid selgitusi küsida Rahandusministeeriumilt ([märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seaduse](#) § 3).

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise